

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי
אגף תקציבים

ו' באלול התשע"א
 5 בספטמבר 2011
 ש.מ. 2011-13869

קווים מנחים לפרס ניהול כספי ברשויות המקומיות לשנת 2010

רקע כללי

בפרס השר לשנים 2005 ו- 2006 נעשתה בחינה של הזכאות לפי פרמטרים כמותיים ואיכותיים, בעקבותיה נמצא כי 50 רשויות זכאיות לפרס. קודם לכן הונהגה המתכונת לבדיקת זכאות רק בנושאים של התנהלות כספית.

בשנת 2005 – 2006 בנוסף לפרס השר הוענק פרס מים בגין ניהול תקין של נושא המים והביוב ברשויות המקומיות.

בשנים 2007 - 2008 לא חולק פרס שר מאחר ונערכו בחירות לרשויות המקומיות.

בשנת 2009 פרס השר לא התייחס לנתוני המים והביוב מאחר שהינם באחריות מנהל המים והביוב. הפרס ניתן לרשויות אשר התנהלו באופן תקין ולרשויות משתפרות. בשנה זו נמצאו זכאיות לפרס ניהול תקין 71 רשויות, רשות משתפרת אחת וכן 12 רשויות אשר נמצאו זכאיות לתעודת הוקרה (ללא מענק).

א. פירוט הפרמטרים לבחינת זכאות לפרס ניהול כספי לשנת 2010 –

1. בחינת ניהול תקין במישור הכספי ומנהלי – הרשויות תיבחנה במדדי ניהול

כספי ומנהלי כדלקמן :

א. ניהול כספי תקין - תנאי סף

בחינת עמידת הרשויות במצטבר בכל המדדים הכספיים להלן :

1. **מדדי ביצוע** – מדדים המבטאים את נתוני הביצוע השנתיים והמצטברים של הרשות המקומית.

נתוני הדוחות המבוקרים לשנת 2009

1%	$\frac{\text{גירעון שוטף}^1}{\text{סך הכנסות הרשות}^1}$	% גירעון שוטף מסך הכנסות הרשות =
----	---	----------------------------------

12.5%	$\frac{\text{גירעון מצטבר}}{\text{סך הכנסות הרשות}^2}$	% גירעון מצטבר כולל גירעונות תב"רים סופיים מסך הכנסות הרשות ³ =
-------	--	--

¹ גירעון שוטף בניכוי הלוואות איזון

¹ בניכוי מענקים לכיסוי גירעון והנחות ארנונה

³ רשויות שהיו נתונות בתוכנית הבראה בשנת 2010 נבחנו בפרמטר זה לפי 15.5%

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי
אגף תקציבים

נתוני הדו"ח השנתי (לא מבוקר) לשנת 2010

1%	$\frac{\text{גירעון שוטף}^1}{\text{סך הכנסות הרשות}^2}$	$\% \text{ גירעון שוטף מסך הכנסות הרשות} =$
----	---	---

2. **מדדי יעילות** – מדדים המבטאים את היעילות התקציבית של הרשות המקומית.

המדדים להלן נבחנו עפ"י נתוני הדוחות המבוקרים לשנת 2009 –

20%	$\frac{\text{מינהל כללי} + \text{כספי}}{\text{סך הכנסות הרשות}^1}$	$\% \text{ הוצאות הנהלה וכלליות מסך הכנסות הרשות} =$
-----	--	--

30%	$\frac{\text{הוצאות שכר (מוניציפלי)}}{\text{סך הכנסות הרשות}^1}$	$\% \text{ הוצאות השכר מסך הכנסות הרשות} =$
-----	--	---

60%	$\frac{\text{גביה שוטפת}}{\text{חיוב שנתי (לפני הנחות)}}$	$\% \text{ גביה שוטף ברוטו}^3 =$
-----	---	----------------------------------

ב. ניהול מנהלי תקין - תנאי סף

בחינת חמישה ליקויים מהותיים, כלהלן בהתאם לממצאים בדו"ח הביקורת המפורט לשנת 2009:

* הרשות העניקה הנחות ארנונה שלא על פי הקבוע בתקנות, או תוך חריגת ועדת ההנחות מהסמכות המוקנית לה בחוק.

* הרשות מחקה חובות ללא אישור ממועצת הרשות.

* רואה החשבון המבקר מטעם משרד הפנים צירף הסתייגות או נמנע, בחוות דעתו על הדוחות הכספיים המבוקרים של הרשות.

• מסירת עבודות ללא פרסום מכרז פומבי (כולל עבודות, רכישת ציוד וקבלת שירותים) או פרסום מכרז זוטא.

¹ גירעון שוטף בניכוי הלוואות איזון
² בניכוי מענקים לכיסוי גירעון והנחות ארנונה

³ גבייה שוטפת מסך החיוב השוטף המצטבר (ללא ניכוי הנחות)

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי
אגף תקציבים

- הרשות העניקה תמיכות ללא הפעלת קריטריונים לתמיכות – **חריג -**
לאור ביקורת עומק שנערכה בנושא התמיכות בשנת 2009, רשויות אשר לא עמדו בקריטריון הנ"ל יידרשו לתקנו.
במידה והליקוי יתוקן באופן חלקי וככל שהרשות תמצא זכאית למענק עפ"י הקריטריונים הכספיים, **יוקפא לרשות מחצית מהמענק** לו היא זכאית עד לתיקון מלא של הליקוי.

ניהול כספי ומנהלי תקין, כאמור בסעיפים א' ו - ב' לעיל מהווה תנאי סף להגדרת הרשות כזכאית להיכלל ברשימת הרשויות לפרס ניהול כספי, למעט החריג כאמור לעיל.

2. הענקת תעודת הערכה –

רשויות נטולות מענק בעלות דירוג סוציו – אקונומי העולה על 6 אשר עומדות בפרמטרים הכספיים ובתנאי הסף לניהול מנהלי תקין תהיינה זכאיות לתעודה בלבד.

3. בחינת רשות משתפרת –

תיבחן זכאות לרשות אשר הייתה במסגרת של תהליך הבראה משנת 2004 ועומדת בכלל תנאי הסף (א' ו - ב' לעיל) **למעט גירעון נצבר לשנת 2010**.
הרשות תיחשב לרשות משתפרת ככל שגירעונה הנצבר לשנת 2010 אינו עולה על 15%.

4. ועדות ממונות –

לאור כך שהועדות הממונות משמשות זרוע ארוכה של משרד הפנים בניהול תקין של הרשויות המקומיות, הוחלט להחריגן מהזכאות לפרס.

4. זכאות לפרס ניהול כספי עפ"י שיקול דעת השר –

על אף האמור, במקרים חריגים במיוחד יוכל שר הפנים, בהמלצת המנכ"ל להחריג רשויות לטובה או לרעה מהזכאות לקבלת הפרס. החרטה כאמור תנומק באופן פרטני.
פירוט החרגות:

1. רשויות חלשות –

בפרס השר שחולק לשנת 2009 הוחרגו רשויות בדירוג סוציואקונומי 1-3 אשר אינן עומדות בפרמטר של שיעור גביית ארנונה ברוטו בלבד, אולם עמדו, עפ"י נתוני מבוקר 2009, בפרמטר של שיעור גביית **ארנונה נטו** המשמש להקצאת מענק מינימום ארנונה ועומד על **70% גבייה לפחות**.

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי
אגף תקציבים

ההחלטה נעשתה על רקע היקף ההנחות החוקיות שרשויות אלו נאלצות לתת, כך שהתייחסות לנתוני ברוטו במקרה דנן אינה משקפת התנהלות כספית תקינה.

2. רשויות מיעוטים –

על מנת שפרס השר יקבל ביטוי בכלל המגזרים ולאור העובדה שלא נמצאו במסגרת רשויות המיעוטים, רשויות אשר עומדות בכלל תנאי הסף הספייים, הוחלט להחריג לטובה רשות דרוזית ורשות ערבית אשר עומדות בכלל הפרמטרים הכספיים למעט פרמטר אחד ובעלות הנתונים הטובים ביותר במגזר.

ב. פירוט הפרמטרים לבחינה גובה מענק פרס ניהול כספי לשנת 2010 –

רשויות אשר עמדו בתנאי הזכאות לפרס ניהול כספי ומנהלי תקין נבחנו לצורך הקצאת המענק בפרמטרים איכותיים להלן אשר משמשים לבחינת אופן הקצאת המענק. רשות אשר אינה עומדת באחד הפרמטרים לפחות, תקבל בשלב ראשוני 2/3 מהמענק לו נמצאה זכאית. יתרת המענק תעוכב לרשות עד לתיקון כלל הליקויים במצטבר. תיקון הליקויים יתאפשר עד ליום 1.11.2011, בכפוף לאישור הגורמים הרלוונטיים במשרד. רשות מקומית אשר לא תתקן את הליקויים עד לתאריך כאמור לא תהיה זכאית ליתרת המענק המעוכב.

1. שכר וכח אדם - באחריות האגף לשכר וכ"א ברשויות המקומיות

בנושא זה יבחנו הפרמטרים הבאים אשר יבואו לביטוי לצורך קביעת הקצאת הפרס :

- א. ליקוי מהותי בתחום כ"א שכר .
- ב. חריגה מתקן העסקת העובדים, והוצאות שכר שאושרו על ידי מועצת הרשות במסגרת התקציב .
- ג. מועצות מקומיות ואזוריות שלא הגישו במועד הנדרש את דו"ח מצבת כ"א וההצהרה בדבר העובדים המועסקים שלא כדין לשנת 2011.

2. מערך השירותים – באחריות האגף לרישוי עסקים

בנושא זה יבחנו הפרמטרים הבאים אשר יבואו לביטוי לצורך קביעת הקצאת הפרס :

- א. אחוז עסקים בעלי רישיון
 - ב. אחוז עסקי המזון בעלי הרישיון
 - ג. אחוז עסקי התעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים בעלי הרישיון
- 3. הועדה לתכנון הבניה המקומית – באחריות הממונים על המחוזות**
- הרשויות ידורגו בהתאם לרמת התנהלותן בכפוף להוראות החוק לתכנון ובנייה. הפרמטר להלן ייבחן ע"י הממונים על המחוז, בתיאום עם היחידה הארצית לפיקוח על הבנייה. בבסיס בחינת הזכאות יילקחו בחשבון אמות המידה כדלקמן :
- א. התנהלות הוועדה המקומית לתכנון ובנייה
 - ב. אכיפת חוק התכנון והבנייה

4. חובות נבחרים – באחריות האגף לביקורת

הרשויות ייבחנו בהתאם לחובות הנבחרים ב – 5 שנים האחרונות. ברשות אשר חובות הנבחרים בה עלו על 1% הדבר יבוא לידי ביטוי לצורך קביעת אופן שחרור הפרס.

מדינת ישראל
משרד הפנים
המינהל לשלטון מקומי
אגף תקציבים

5. תאגידים עירוניים – באחריות האגף לתאגידים עירוניים

ייבחנו ליקויים מהותיים בהתנהלות הרשות המקומית ביחס לתאגידים שבאחזקתה :

- מינוי נציגי הרשות המקומית לגוף המנהל של תאגידים בהם היא שותפה או שולטת ללא אישור הועדה לבדיקת מינויים בתאגידים העירוניים. זאת לפי הוראות תקנות העיריות (נציגי העירייה בתאגיד עירוני), התשס"ו-2006.
- העדר דיון מליאת מועצת הרשות המקומית בדיון וחשבון על מצב התאגידים שבאחזקתה לשנת 2009. זאת לפי הוראות סעיף 5 לצו העיריות (הקמת תאגידים), תש"ס-1980.

הבהרה –

הליקויים בנושא התאגידים העירוניים ישמשו עבור השנה בלבד לצורך בחינת גובה המענק. החל מהשנה הבאה, הליקויים הנ"ל יוגדרו במסגרת תנאי הסף לזכאות הרשות להיכלל במסגרת הרשויות לפרס השר.